

4. Životní prostředí

Zvláště chráněná území zabírala pětinu plochy kraje.

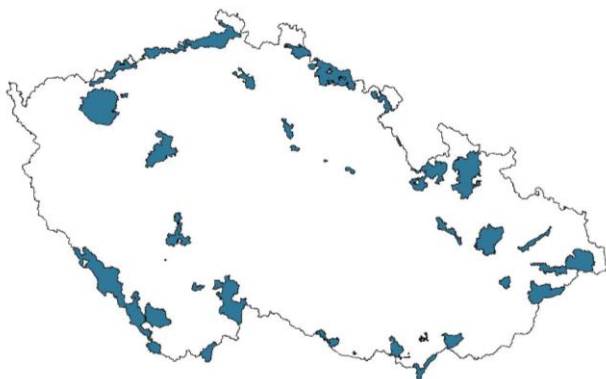
Rozlohou 2 072 km² měl Jihočeský kraj v porovnání s ostatními regiony největší plochy chráněných území. Z celkového území kraje připadalo 20,6 % na zvláště chráněná území. Trojice chráněných krajinných oblastí (Šumava, Třeboňsko, Blanský les) zaujímala největší plochu (konkrétně 1 645 km²) z chráněných území. Na Národní park Šumava připadalo 343 km². Počet maloplošných zvláště chráněných území se meziročně zvýšil o 1 území a celkem bylo v kraji 345 takto chráněných ploch, které se rozkládaly na 190 km².

Natura 2000 beze změny od roku 2010.

Od roku 2010 se v kraji nezměnil počet ani rozloha území chráněných soustavou Natura 2000, která tvoří dva typy území – 9 ptačích oblastí (např. Hlubocké obory, Dehtář, Údolí Otavy a Vltavy a další) s rozlohou 1 554 km² a 101 evropsky významných lokalit (např. Velký a Malý Kamýk, Bedřichovský potok, zámek Kratochvíle a další) na ploše 1 637 km². Maloplošná a velkoplošná území i soustava Natura 2000 se z části překrývaly.

Ktg 4.1 Mapa ptačích oblastí v ČR

Zdroj: AOPK ČR

Ktg 4.2 Mapa evropsky významných lokalit v ČR

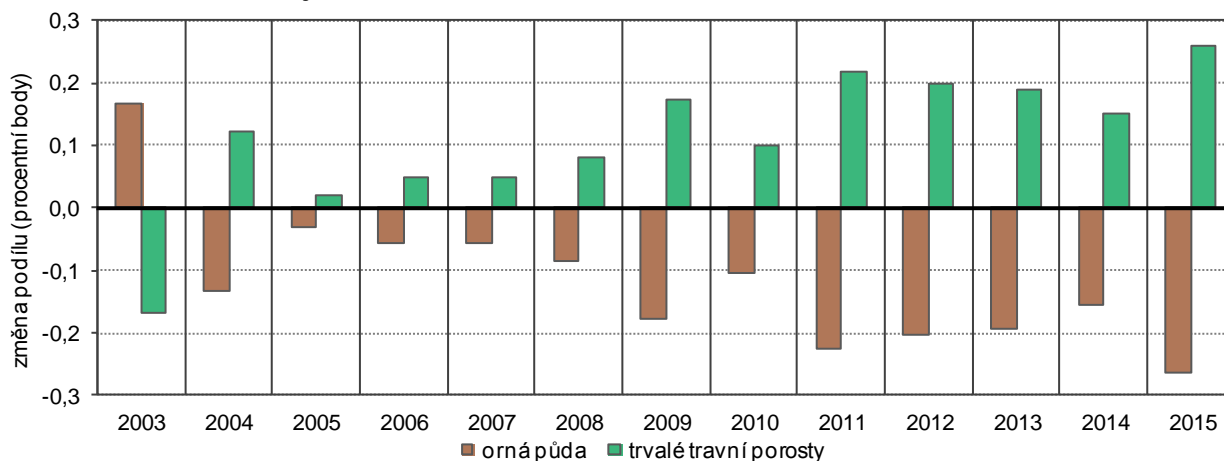
Zdroj: AOPK ČR

Růst plochy trvalých travních porostů na úkor orné půdy.

Ve využití půdy v kraji pokračoval trend snižování podílu zemědělské půdy. V roce 2010 tvořila nezemědělská půda 51,1 % z rozlohy kraje, tedy o 2,2 procentního bodu více než půda zemědělská, v roce 2015 byl rozdíl již 2,7 procentního bodu ve prospěch nezemědělské půdy. Kromě úbytku zemědělské půdy se měnila i její struktura. Od roku 2010 ubylo 6,6 tis. ha orné půdy, přičemž v roce 2015 se meziročně snížila plocha orné půdy o 1,5 tis. ha. Naopak dlouhodobě rostla rozloha trvalých travních porostů. Od roku 2010 ročně přibývalo přibližně 750 ha, v roce 2015 přibýlo dokonce 1 157 ha trvalých travních porostů. U ostatních druhů zemědělské půdy docházelo k drobným změnám v řádech desítek hektarů ročně.

Graf 4.1 Meziroční změny podílů orné půdy a trvalých travních porostů na zemědělské půdě Jihočeského kraje

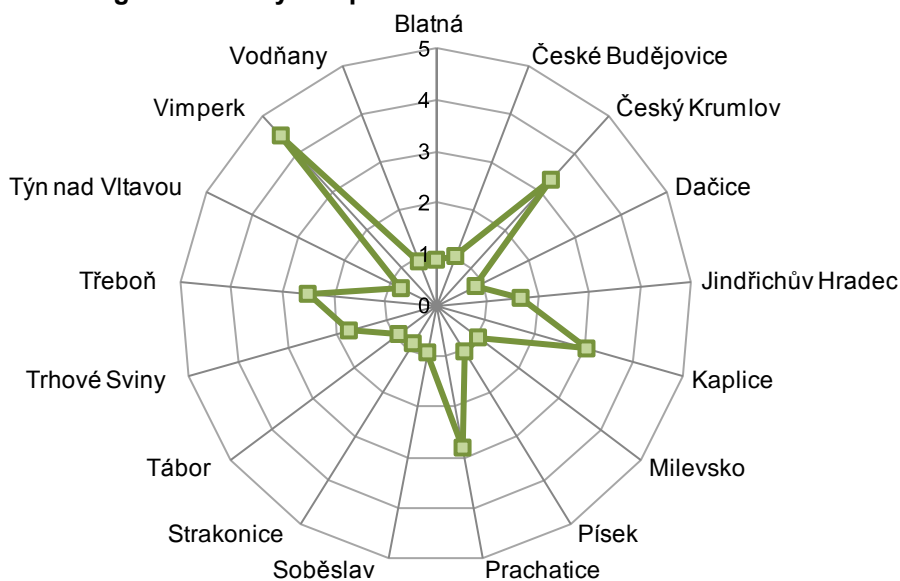
Dlouhodobě se neměnila struktura nezemědělské půdy.

Přestože se zvětšovala plocha nezemědělské půdy (od roku 2010 o 2,5 tis. ha), její struktura se v zásadě neměnila. Téměř tři čtvrtiny z její rozlohy připadaly na lesní pozemky a zde se také koncentrovaly nejvyšší nárůsty ploch. Přírůstky lesní půdy představovaly od roku 2010 kolem 270 ha ročně. Mírně vzrostly i vodní, zastavěné a ostatní plochy, kde nárůst od roku 2010 představoval v souhrnu za uvedené typy ploch přibližně 1 100 ha.

Jihočeský kraj lze hodnotit jako vyváženou krajinu.

Celkově lze změny ve využití půdy v kraji hodnotit ve směru mírného posilování ekologické stability krajiny. V mezikrajském srovnání pomocí koeficientu ekologické stability (KES), který poměruje plochy tzv. stabilních a nestabilních krajinných prvků, se Jihočeský kraj zařadil na 3. místo za Liberecký (2,32) a Karlovarský kraj (2,02). Na druhý konec žebříčku se zařadilo s hodnotou 0,31 Hlavní město Praha v souvislosti s vysokým podílem zastavěné a ostatní plochy. Nízké hodnoty KES byly v roce 2015 zaznamenány také ve Středočeském (0,67) a Jihomoravském (0,68) kraji, především zásluhou vysokého podílu orné půdy, která je ekologicky nestabilním prvkem.

Graf 4.2 Koeficient ekologické stability ve správních obvodech ORP k 31. 12. 2015

V rámci kraje existovaly značné rozdíly v hodnotě KES.

Za celkovými souhrnnými údaji se skrývají poměrně významné rozdíly v jednotlivých částech kraje. Ze srovnání KES jednotlivých SO ORP v kraji vyplývala značná různorodost. Na jedné straně stály SO ORP Vimperk, Český Krumlov a Kaplice, které s KES v hodnotě nad 3,00 lze označit za přírodní a přírodě blízkou krajinu s výraznou převahou ekologicky stabilních struktur a nízkou intenzitou využívání krajiny člověkem. Naproti tomu 7 správních obvodů ORP, v nichž koeficient nedosahoval ani hodnoty 1,00 (v SO ORP Týn nad Vltavou, Dačice, Strakonice a Blatná nedosáhla hodnota koeficientu ani 0,90), se řadily k těm, v nichž jde o území intenzivně využívané, zejména zemědělskou velkovýrobou. Oslabení autoregulačních pochodů v ekosystémech zde způsobuje jejich značnou ekologickou labilitu a vyžaduje vysoké vklady dodatkové energie. Ostatní správní obvody ORP, stejně jako celková hodnota KES za kraj, pak spadaly do kategorie vcelku vyvážená krajina, v níž jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanými přírodními strukturami, důsledkem je i nižší potřeba energo-materiálových vkladů. Zároveň od roku 2010 se ve všech SO ORP kraje, kromě SO ORP Blatná, projevovalo zvyšování ekologické stability, respektive zvýšení hodnot KES.

Vzrostla spotřeba průmyslových hnojiv.

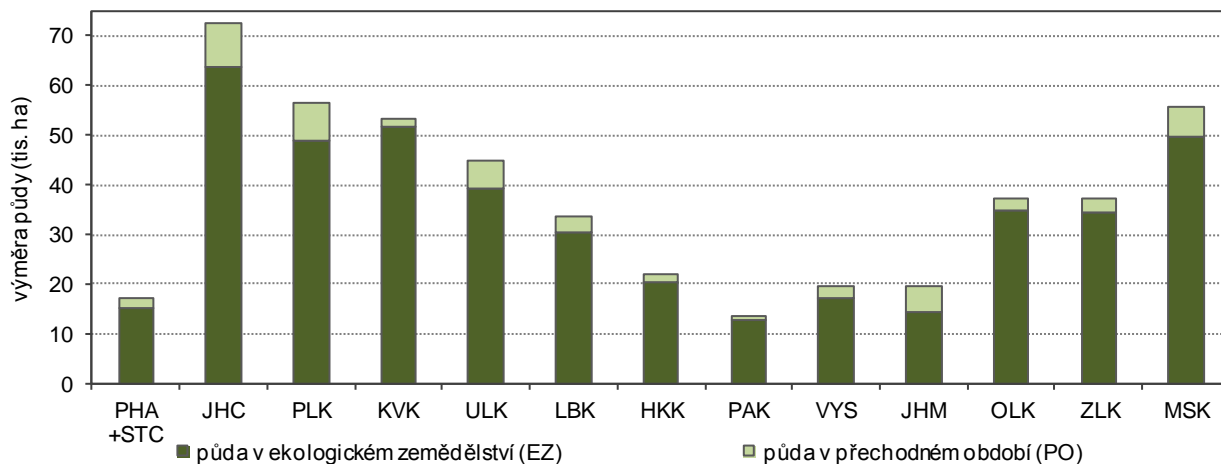
O intenzivním využívání orné půdy svědčí i nárůst spotřeby průmyslových hnojiv. Za hospodářský rok 2014/2015 se v kraji spotřebovalo v přepočtu 107,6 kg minerálních hnojiv v čistých živinách na hektar obhospodařované zemědělské půdy. Spotřeba průmyslových hnojiv oproti roku 2009/2010 stoupla o více než 20 kg na hektar obhospodařované zemědělské půdy.

Ekologičtí zemědělci v kraji hospodařili na 72,5 tis. hektarech.

Intenzivní zemědělská výroba je tedy spojena s používáním průmyslových hnojiv a ochranných chemických látek, tedy látek, jejichž výroba i spotřeba životní prostředí výrazně zatěžuje. K životnímu prostředí šetrnou alternativou je ekologické zemědělství, které je založeno na hospodaření bez používání umělých hnojiv, chemických přípravků, postřiků, hormonů, umělých látek a genetických modifikací, a to jak v rostlinné, tak i v živočišné výrobě. Půda, na níž v roce 2015 v kraji hospodařili ekologičtí zemědělci, měla rozlohu 63,5 tis. hektarů, dalších 9,0 tis. hektarů půdy bylo v tzv. přechodném období.

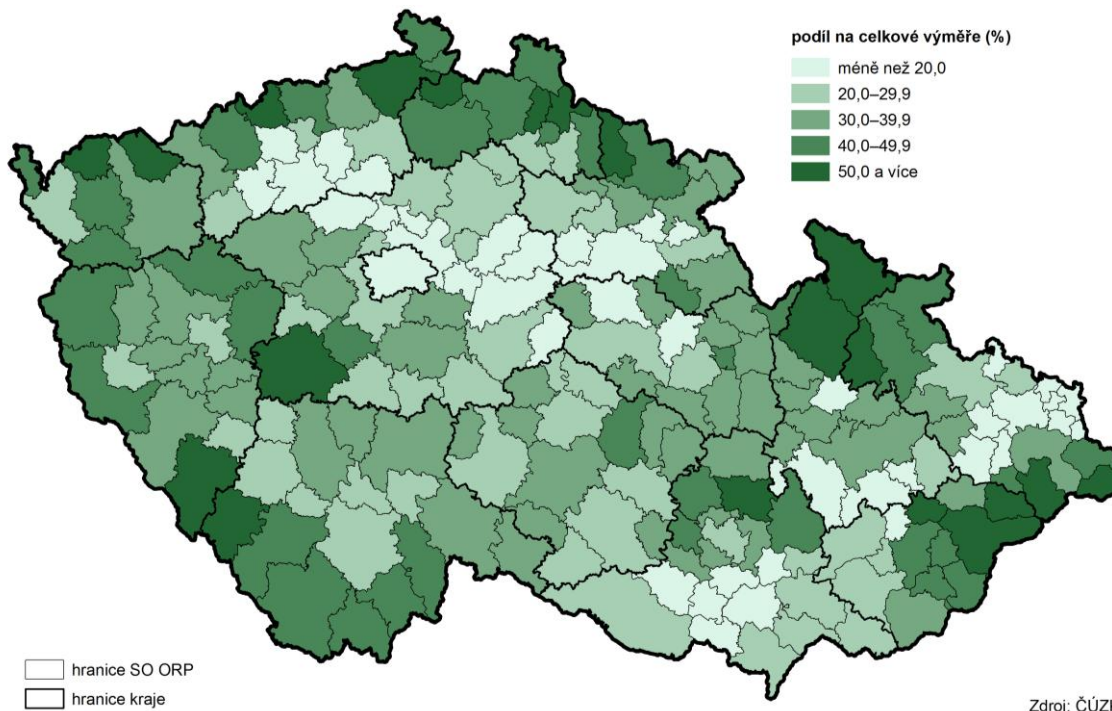
Graf 4.3 Výměra půdy v ekologickém zemědělství podle krajů k 31. 12. 2015

Nejvíce ekologicky obhospodařované půdy v Česku se nachází v Jihočeském kraji.

V Jihočeském kraji se dlouhodobě nachází největší výměry půdy využívané pro ekologické zemědělství. Oproti roku 2011 vzrostla plocha ekologicky obhospodařované půdy o téměř 10 tis. hektarů (o 18,1 %), při připočtení půdy v přechodném období ovšem přibýlo za stejné období pouze 3,8 tis. hektarů (5,6 %), neboť v roce 2011 bylo v přechodném období téměř 15 tis. ha půdy. Podíl kraje na celkové výměře půdy v ekologickém zemědělství Česka se pohyboval v rozmezí 14,5 až 14,7 % (včetně půdy v přechodném období v rozmezí 14,5 až 15,0 %).

Ktg 4.3 Lesní pozemky ve správních obvodech ORP k 31. 12. 2015

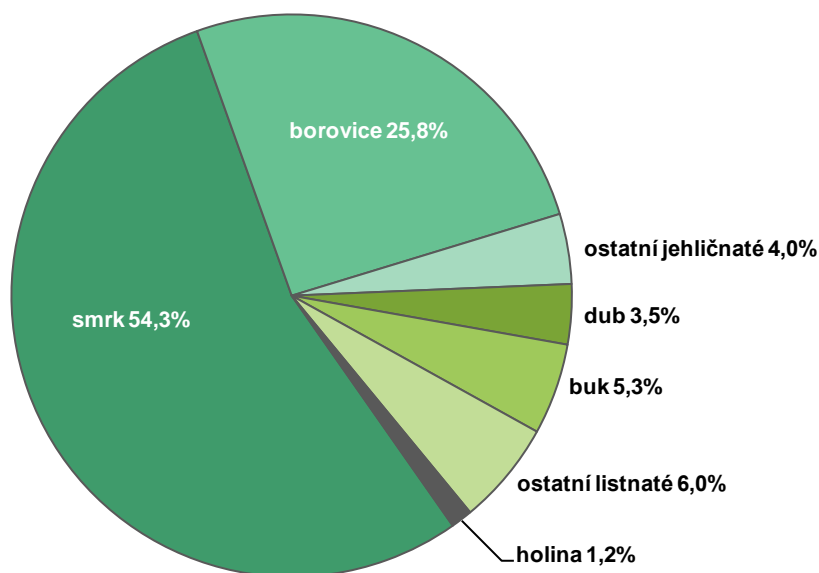
Nejvíce lesních ploch se nacházelo v Jihočeském kraji.

Lesy tvoří v Jihočeském kraji významný krajinný prvek. K 31. 12. 2015 se lesní pozemky rozprostíraly na ploše 378,9 tis. ha. Porostní plocha lesů se nacházela na ploše 370,6 tis. ha, což představovalo bezmála 37 % rozlohy kraje. Na jižní Čechy připadalo 14,2 % lesů Česka, čímž si kraj v mezikrajském srovnání dlouhodobě udržuje prvenství. Z celkové porostní plochy připadalo na hospodářské lesy 79 %. Lesy zvláštního určení byly reprezentovány 19,5 % (jednalo se především o lesy na chráněných územích, lesy v subkategorii „jiný veřejný zájem“ a lesy významné pro uchování biodiverzity) a lesy ochranné tvořily jen 1,5 % porostní plochy.

Téměř 85 % lesních porostů kraje tvořily jehličnany.

Podle druhové skladby lesů v kraji plně převažují jehličnany s podílem 84 %. Celková zásoba dřeva v jihočeských lesích činila téměř 108 mil. m³ bez kůry (b. k.), z čehož více než 91 % tvořily jehličnany (jenom samotný smrk představoval dvě třetiny celkové zásoby dřeva) a necelých 9 % připadalo na listnaté dřeviny. Ve skladbě dřevin lesních porostů výrazně převažoval smrk (přes 54 %) a borovice (zhruba 26 %). Z listnáčů byly nejvíce rozšířeny buk, dub a bříza, jež dohromady tvořily 11 % porostní plochy. Holiny se nacházely na cca 1 % jihočeských lesních porostů.

Graf 4.4 Druhová skladba dřevin lesních porostů v Jihočeském kraji v roce 2015

Zalesňování a obnovu lesa zajišťoval z více než poloviny smrk.

Zalesnění a obnova lesa provedené uměle se v kraji od roku 2009 pozvolna snižovaly, avšak v roce 2015 byl zaznamenán meziroční nárůst o 14 % a bylo obnoveno přibližně 2,5 tis. ha lesa. Jehličnaté dřeviny se na zalesňování podílely více než 72 %. Nejčastěji byl preferován smrk, vysazený na 1 372 ha půdy. Z listnatých dřevin, které se podílely téměř 28 % na zalesnění, byla lesní půda nejvíce osázena bukem, dubem a javorem. Nová generace lesa vytvořená přirozenou obnovou vznikla na 776 ha půdy. Podíl kraje na přirozené obnově lesa v České republice činil 16,3 %, tj. klesl o 4,4 procentního bodu proti předchozímu roku. I přes snížení podílu na přirozené obnově lesa patřilo kraji v mezikrajském srovnání stejně jako v předchozím období první místo.

Těžbu dřeva ovlivnil nárůst těžby nahodilé.

Těžba dřeva v kraji se od roku 2012 pohybovala okolo hranice 2 mil. m³ (b. k.). Souvisí to i s tím, že v posledních letech nebyl kraj postižen žádnou významnější živelní katastrofou a těžba dřeva se tak ustálila, ovšem v roce 2015 se těžba zvýšila na hodnotu 2,3 mil. m³ (b. k.). Téměř 95 % těžby připadalo na jehličnaté dřeviny. Výkyvy v těžbě ovlivňovala především těžba nahodilá. Ta v roce 2015 představovala bezmála polovinu z celkové těžby a byla nejvyšší od roku 2010. Jednalo se zejména o těžbu živelní (v rozsahu zhruba 750 tis. m³). Podíl těžby hmyzové se od roku 2009, kdy tvořil třetinu celkové těžby, snižoval a v roce 2014 činil již jen 3 % celkové těžby. Ovšem v roce 2015 se opět její podíl zvýšil na téměř 9 % z celkové těžby dřeva v kraji.

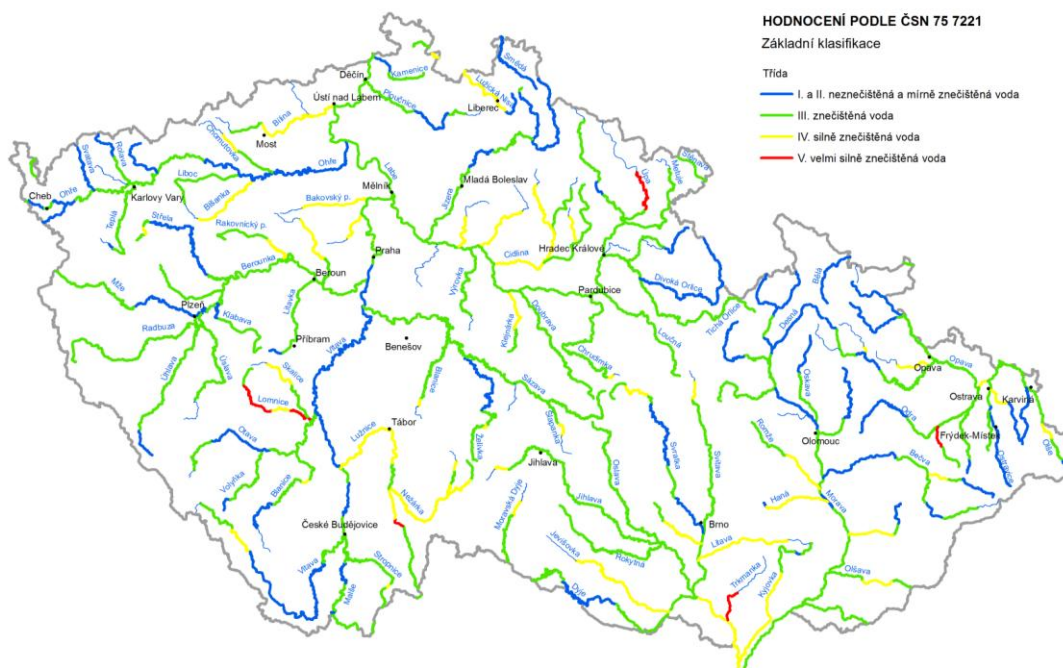

Meziročně se zvýšila jakost vody ve Vltavě.

Kvalita povrchových vod se z dlouhodobého hlediska (podobně jako v celé republice) významně zlepšila. Přesto v kraji podle dat za rok 2015 zůstávají úseky toků, kde znečištění dosahuje vyšší třídy. Nejvyšší znečištění – V. třídu jakosti vody vykázala Lužnice (v úseku před soutokem s Nežárkou) a také řeka Lomnice. Zlepšení jakosti vod oproti roku 2014 bylo zaznamenáno na středním toku Vltavy (v úseku Hluboká nad Vltavou – přehrada Hněvkovice a od soutoku s Lužnicí až po Prahu) a také na Otavě (před soutokem s Volyňkou).

Ktg 4.4 Jakost vody v tocích ČR v letech 2014 až 2015

Zdroj: VÚV TGM, v. v. i., z podkladů s. p. Povodí a ČHMÚ

Souhrnné hodnocení ukazatelů BSK₅, CHSK_{Cr}, N-NH₄⁺, P_{celk} a saprobní index zoobentosu.

Necelá desetina obyvatel kraje není napojena na veřejný vodovod.

V roce 2015 bylo v Jihočeském kraji zásobováno pitnou vodou z vodovodů pro veřejnou potřebu 579 tisíc obyvatel, tj. o 6,3 tisíce více než v roce 2014. Podíl na celkovém obyvatelstvu kraje se zvýšil z 89,9 % na 90,9 %. Jedná se o třetí nejnižší podíl mezi kraji Česka, který je zapříčiněn strukturou osídlení a technickými a ekonomickými možnostmi budování této infrastruktury. Délka vodovodní sítě se v kraji prodloužila proti roku 2010 o 272 km na celkem 6 239 km.

Téměř 70 % z celkového množství fakturované vody připadalo na domácnosti.

V kraji v roce 2015 vyrobila vodohospodářská zařízení 33,6 mil. m³ vody, tj. o přibližně 2 % více oproti roku 2014. Z celkového vyrobeného množství pitné vody připadalo na podzemní vodu 39,7 %. Celkově bylo fakturováno 25,9 mil. m³ vyrobené vody určené k realizaci (meziroční nárůst o cca 3 %), z toho fakturace pro domácnosti tvořila 69,7 %. Objem nefakturované vody v kraji dosáhl 6,2 mil. m³, přičemž ztráty vody v trubní síti představovaly 89,8 %. Podílem ztrát z vody vyrobené určené k realizaci, který tvořil 17,4 %, se jihočeská vodohospodářská zařízení pohybovala nad celorepublikovým průměrem, který činil 16,8 %. Nejnižší podíl ztrát zaznamenal Jihomoravský kraj (11,8 %), nejvyšších ztrát bylo dosaženo v Ústeckém kraji (25,0 %).

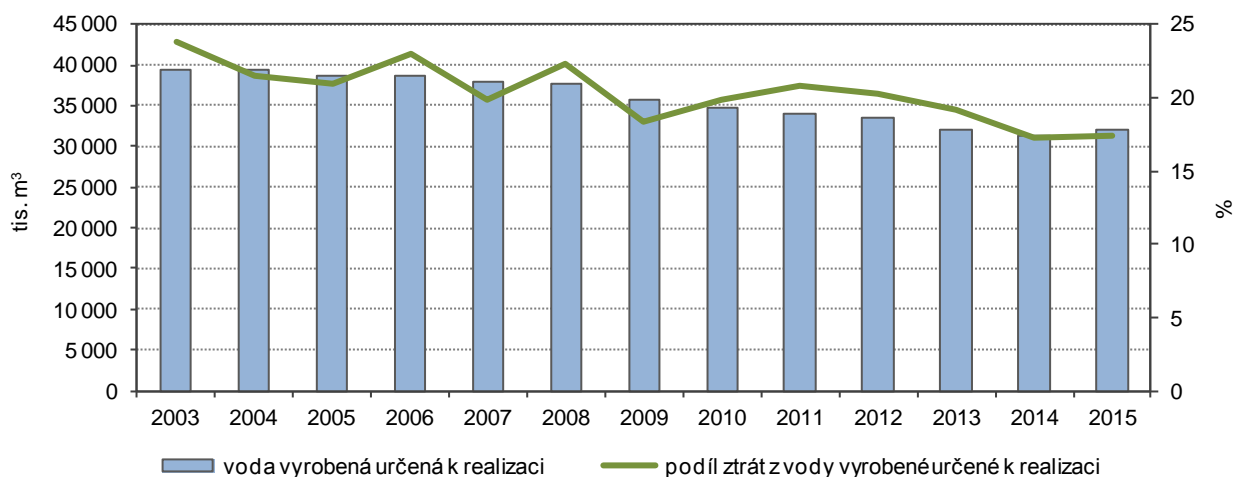
Spotřeba vody na osobu v jihočeské domácnosti meziročně vzrostla.

V roce 2015 došlo v Jihočeském kraji k meziročnímu nárůstu spotřeby fakturované vody celkem o 2,2 litru na osobu a den na hodnotu 122,5 litru na osobu a den. Oproti roku 2014 vzrostlo specifické množství fakturované vody ve všech krajích kromě Zlínského. Obdobná situace byla také u množství vody fakturované domácnostem. V jižních Čechách bylo fakturováno domácnostem průměrně 85,4 litru na osobu a den (meziročně o 0,7 litru na osobu a den více). Průměrná cena za 1 m³ fakturované vody se v roce 2015 meziročně zvýšila ve většině krajů. V Jihočeském kraji druhým rokem v řadě vzrostla o 0,5 Kč/m³ na hodnotu 35,8 Kč/m³ a byla jen mírně vyšší než celorepublikový průměr.

Cena vody v kraji dlouhodobě rostla.

V dlouhodobějším pohledu spotřeba vody klesala. V porovnání s rokem 2010 se celkové množství fakturované vody snížilo v roce 2014 o více než 6 %. Objem vody fakturované domácnostem klesal pomaleji a celkově byl nižší o 3,5 %. Ovšem v roce 2015 se spotřeba vody zvýšila a svými hodnotami se dostala zpět na úroveň roku 2012. Naproti tomu cena vody rostla nepřetržitě a od roku 2010 se celkové vodné (v přepočtu na m³) zvýšilo o 4,3 Kč, tedy o necelých 14 %.

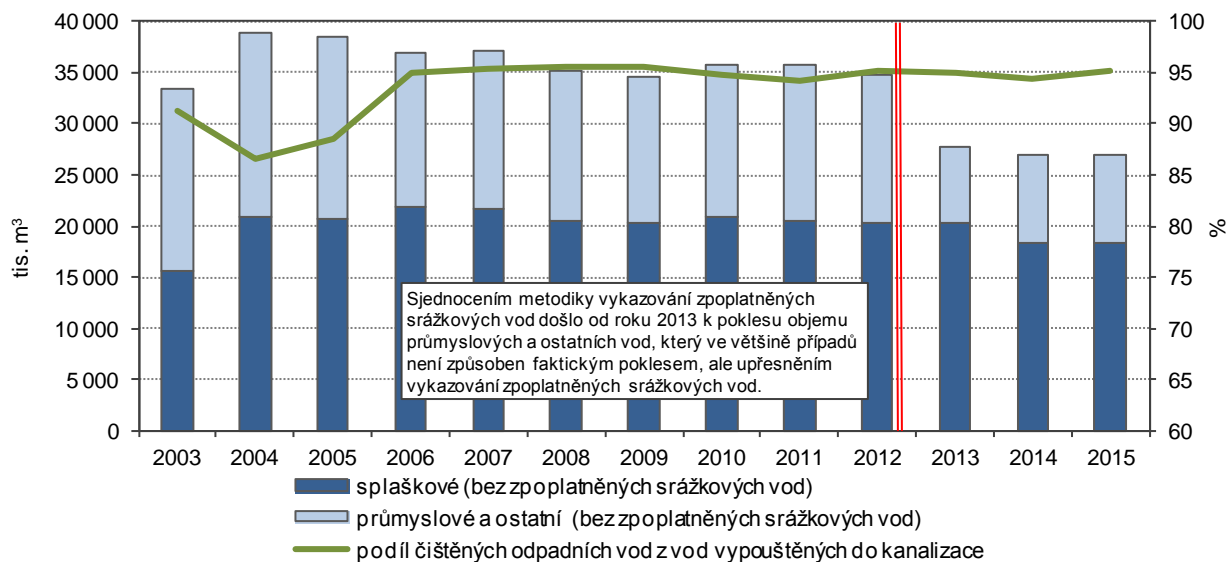
Graf 4.5 Objem vyrobené vody určené k realizaci a její ztráty v Jihočeském kraji

Zhruba 80 % osob je napojeno na kanalizaci ústící do ČOV.

V roce 2015 se v Jihočeském kraji meziročně zvýšil podíl obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizační síť na 86,2 % (nárůst o 1,1 tis. obyvatel). Vzrostl také počet obyvatel v domech napojených na kanalizaci ústící do čistíren odpadních vod (ČOV). Na ČOV tedy bylo napojeno 510,8 tis. osob (80,2 %), tj. o 3,5 tis. osob více proti roku 2014. Délka kanalizační sítě se zkrátila o 79 km na celkovou délku 3 916 km, počtem kanalizačních přípojek (129,4 tis. přípojek) se v mezikrajském srovnání Jihočeský kraj řadil na třetí místo (za Jihomoravský a Středočeský kraj).

Graf 4.6 Struktura a podíl vypouštěných odpadních vod do kanalizace v Jihočeském kraji

Z vypuštěných odpadních vod zůstává 5 % nečištěno.

Množství vypouštěných odpadních vod do kanalizace bez zpoplatněných srážkových vod bylo ve sledovaném roce téměř srovnatelné s rokem 2014 a oteklo tímto způsobem 27,0 mil. m³ odpadních vod. Z tohoto množství připadá 18,3 mil. m³ na vody splaškové a 8,7 mil. m³ na vody průmyslové a ostatní. Podíl čistěných odpadních vod z vod vypouštěných do kanalizace představoval 95,2 %. Do vodních toků bylo v Jihočeském kraji vypuštěno 51,9 mil. m³ odpadních vod, což je proti předchozímu roku o 6,9 % méně.

Počet čistíren odpadních vod v kraji meziročně vzrostl.

Počet ČOV činil v roce 2015 v Jihočeském kraji 327 (druhý nejvyšší po Středočeském kraji) a meziročně vzrostl o 6 ČOV. Celková kapacita ČOV byla 385,7 tisíc m³ na den. Na mechanicko-biologickém principu čištění fungovala převážná většina zařízení (320 ČOV). Objem kalů vyprodukovaných provozem ČOV byl 9,4 tisíc tun sušiny, z tohoto objemu bylo přes 86 % zneškodněno kompostováním.

V rámci mechanicko-biologických ČOV bylo více než 30 % těch, u nichž v procesu čištění dochází také k dalšímu odstraňování polutantů. Převažovaly ČOV s dalším odstraňováním dusíku (60 zařízení), v menší míře ČOV s dalším odstraňováním dusíku a fosforu (33 zařízení). Podle účinnosti čištění se na odtoku z ČOV snižovalo zejména znečištění ve formě biologické spotřeby kyslíku (BSK₅) a nerozpuštěných látek, kde účinnost dosahovala cca 95 %. Přibližně 93% účinnost byla pak u chemické spotřeby kyslíku (CHSK_{Cr}). U celkového dusíku pak zůstávalo z vod na přítoku téměř 29 % a u celkového fosforu zhruba 17 % znečištěných látek i na odtoku z ČOV.

Stočné v kraji patřilo nadále k nejlevnějším v Česku.

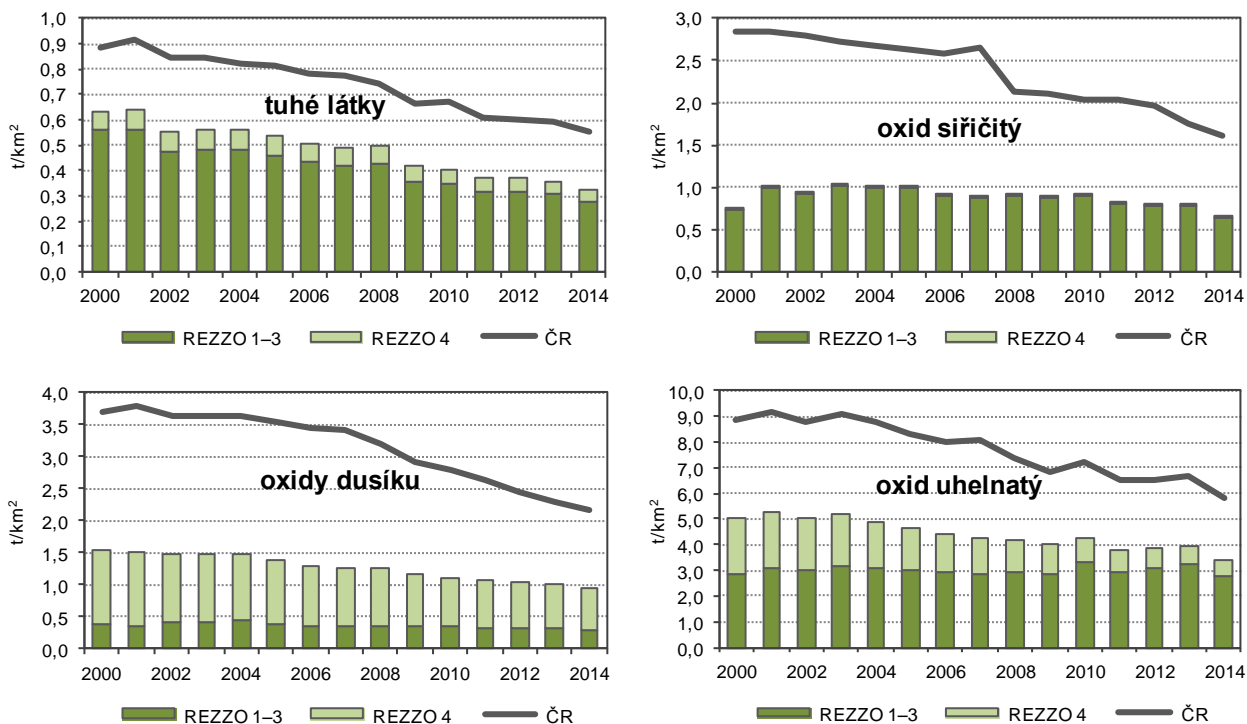
Cena stočného v kraji proti roku 2014 vzrostla o 0,5 Kč/m³ na hodnotu 28,2 Kč/m³ a nadále byla třetí nejnižší v Česku. Proti republikovému průměru byla cena stočného v kraji o 2,2 Kč/m³ nižší. Od roku 2010 se stočné (v přepočtu na m³) zvýšilo o 5,1 Kč. Oproti vodnému rostla cena stočného ve sledovaném období nepatrně rychleji.

Regionální údaje následujících oblastí životního prostředí za rok 2015 budou k dispozici nejdříve v závěru roku 2016, proto jsou dále uvedeny doposud známé výsledky do roku 2014.

Kvalita ovzduší v kraji patřila k nejlepším v Česku.

Kvalitou ovzduší zůstává kraj jednou z nejčistších oblastí v celé republice. Měrné emise tuhých látek a oxidů dusíků byly nejnižší ze všech krajů. Měrné emise oxidu uhelnatého byly třetí nejnižší. U emisí oxidu siřičitého byly měrné emise ve 4 krajích nižší, přesto jeho množství na km² nedosahovalo v Jihočeském kraji ani poloviny republikového průměru. Dlouhodobé vývojové trendy byly pozitivní ve směru snižování emisní zátěže, kdy měrné emise základních znečišťujících látek neustále klesaly po celé sledované období. Pouze u oxidu uhelnatého došlo přechodně (v roce 2012 a 2013) k mírnému zvýšení jeho koncentrace u stacionárních zdrojů (REZZO 1–3). V roce 2014 se u měrných emisí projevil nejvýraznější pokles hodnot od roku 2010.

Graf 4.7 Vývoj měrných emisí základních znečišťujících látek v Jihočeském kraji

Mobilní zdroje byly významným znečišťovatelem pouze u oxidů dusíku.

Při bližším pohledu na jednotlivé znečišťující látky převažovaly stacionární¹ zdroje znečištění (REZZO 1–3). Výjimku tvořily oxidy dusíku, pro které byly významným znečišťovatelem mobilní zdroje znečištění (REZZO 4), tedy zejména znečištění ze silniční, železniční a letecké dopravy. Na mobilní zdroje dlouhodobě připadaly více než dvě třetiny celkových emisí oxidů dusíku.

Imisní limity nebyly v roce 2014 překročeny v SO ORP Blatná, Dačice, Jindřichův Hradec a Třeboň.

Struktura hospodářství a stupeň urbanizace v kraji s absencí velkého počtu významných zdrojů znečišťování se příznivě projevovaly v celkové kvalitě ovzduší. Vzhledem k stávajícím imisním limitům pro ochranu zdraví se i v dlouhodobějším pohledu objevovaly problémy jen na malém území kraje. V roce 2014 byly imisní limity nejvíce překročeny na území SO ORP Kaplice (4,6 % území) a Vimperk (4,3 % území) v souvislosti s koncentrací přízemního ozónu a na území SO ORP Vodňany, Tábor (shodně 3,3 % území) a Písek (3,0 % území) byla zaznamenána vyšší koncentrace benzo[a]pyrenu. Naopak k překročení imisních limitů nedošlo na území Blatenska, Dačicka, Jindřichohradecka a Třeboňska.

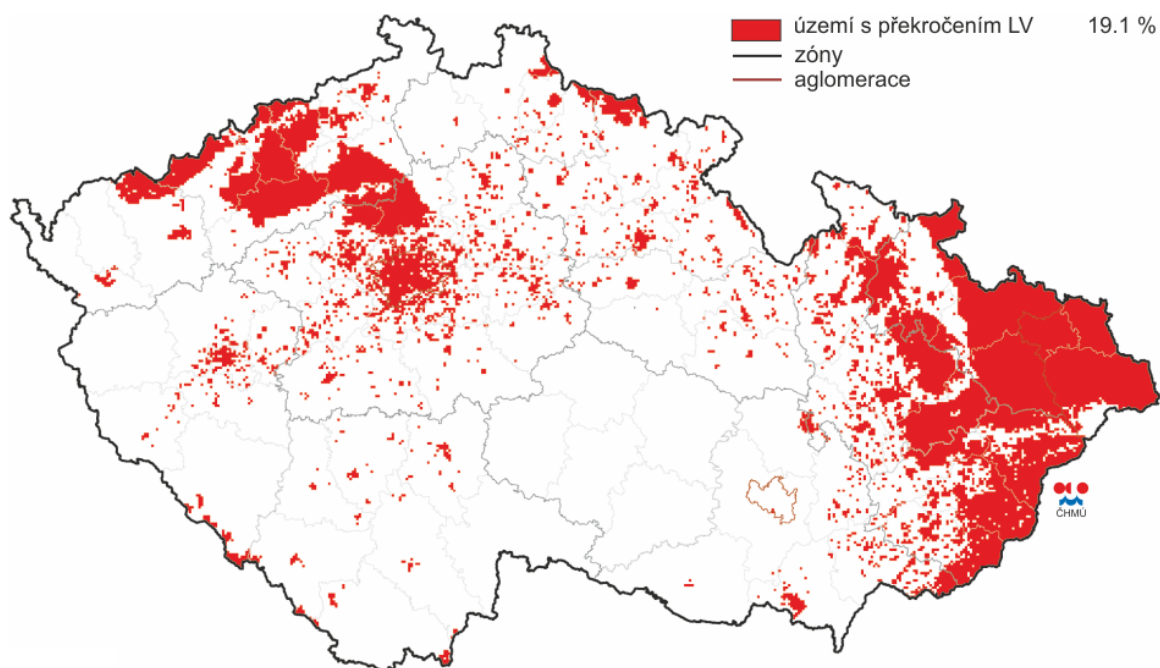
Od roku 2006 do roku 2009 se snižovalo procento znečištěného území (imisní limity pro ochranu zdraví bez zahrnutí přízemního ozónu). V roce 2009 byla naměřena vyšší koncentrace imisních látek pouze ve dvou lokalitách – na Českobudějovicku a Táborsku a celkově na 0,09 % území kraje. Po zvýšení v roce 2010 (1,73 % území kraje) a následném poklesu v roce 2011 (0,54 % území kraje) docházelo k pozvolnému nárůstu oblastí s překročením imisních limitů na 0,96 % území kraje, která byla naměřena v roce 2014.

Vyšší a nadlimitní koncentrace přízemního ozónu se v posledních letech snižovaly.

Po zahrnutí přízemního ozónu se od roku 2007 oblasti s překročením alespoň jednoho imisního limitu snižovaly. Do roku 2008 klesaly jen mírně, ale v roce 2011 byl rozsah vymezeného území, na kterém byly překročeny limity, nejnižší. V letech 2012 a 2013 byly naměřeny vyšší a nadlimitní koncentrace přízemního ozónu na více než 10 % území kraje. V roce 2014 byly překročeny imisní limity z hlediska ochrany lidského zdraví na 1,85 % území Jihočeského kraje, což byla druhá nejnižší hodnota (po roce 2011) od roku 2003.

Ktg 4.5 Vyznačení oblastí s překročenými imisními limity pro ochranu zdraví se zahrnutím přízemního ozónu v roce 2014

Zdroj: ČHMÚ

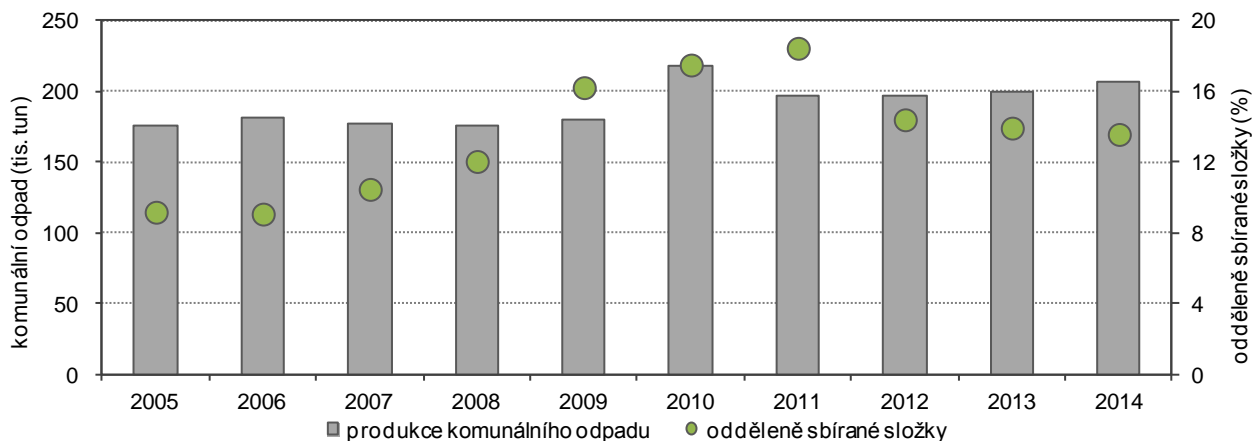

¹ Český hydrometeorologický ústav provedl v roce 2014 z důvodů nové struktury stacionárních zdrojů přepočítání celé časové řady. Emisní bilance za rok 2013 byla zpracována pro všechny kategorie zdrojů z aktuálních dostupných podkladů a odpovídá požadavkům na mezinárodní inventarizaci emisí.

Množství podnikového odpadu v kraji se meziročně zvýšilo.

V roce 2014 se v Jihočeském kraji vyprodukovalo více než 1,1 mil. tun podnikového odpadu (přibližně stejně jako v roce 2010). Oproti roku 2013 se zvýšila jeho produkce o bezmála 10 %. Z celkového množství podnikového odpadu Česka ho na kraj připadalo 5,6 %. V průměru na 1 obyvatele kraje připadalo téměř 1,8 tuny podnikového odpadu, čímž se Jihočeský kraj zařadil v mezikrajském srovnání na pátou nejhorší příčku.

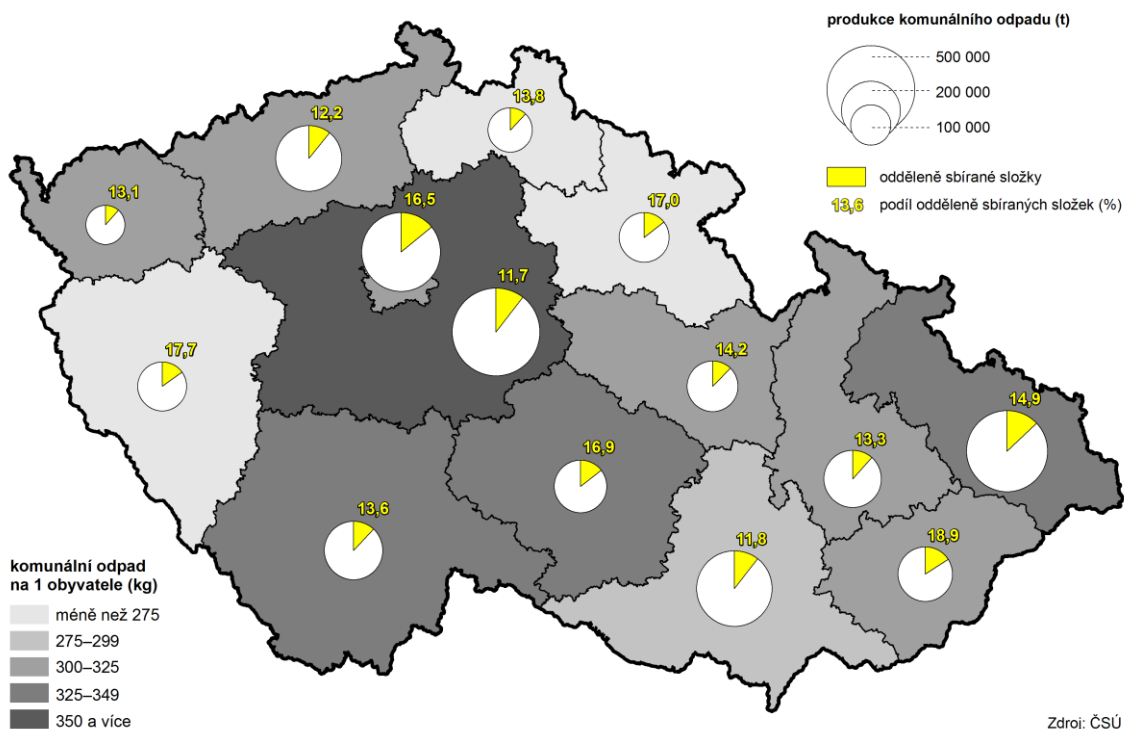
Graf 4.8 Produkce komunálního odpadu v Jihočeském kraji

Měnila se struktura odpadů podle činností, stavebnictví si svoji dominanci zachovalo.

Z pohledu struktury odpadů podle odvětví, ve kterých vznikaly, byl vývoj silně nerovnoměrný. Dlouhodobě ale připadal nejvýznamnější podíl z podnikových odpadů v kraji na stavebnictví. V roce 2014 na něj připadalo přibližně 40 %. Stavebnictví tak nepochybně zůstávalo v kraji jedním z nejvýznamnějších producentů odpadů a v souvislosti s budováním dopravní infrastruktury se ani do budoucna nedá předpokládat, že by jeho význam zásadně poklesl. Dalším zdrojem produkce odpadů byl zpracovatelský průmysl, jehož podíl představoval téměř 20 %. Více než 100 tisíc tun odpadu vyprodukovala rovněž odvětví těžby a dobývání i zásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi.

Ktg 4.6 Komunální odpad v krajích v roce 2014

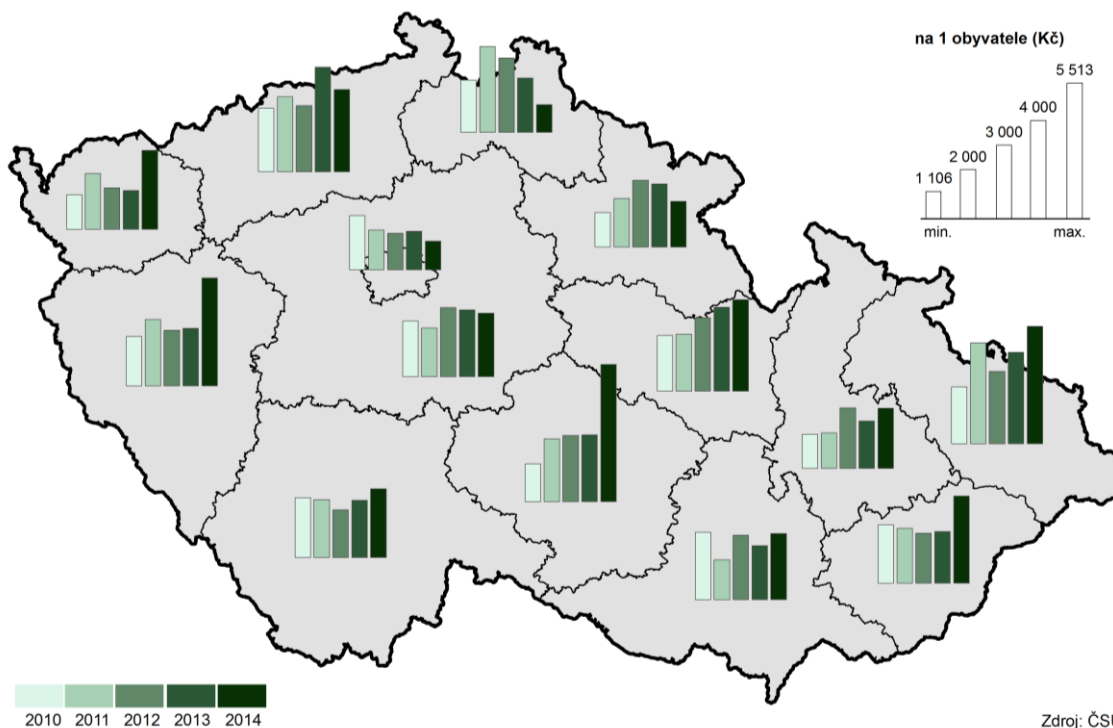
Klesal podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu v kraji.

V roce 2014 vzrostla nejenom produkce podnikového odpadu, ale také množství komunálního odpadu. V kraji se jeho produkce meziročně zvýšila o cca 7 tisíc tun a rostla nepřetržitě již od roku 2011, avšak ještě nedosáhla hodnoty z roku 2010. Rovněž vzrostla produkce odpadu na obyvatele, konkrétně v roce 2014 na 1 obyvatele Jihočeského kraje připadalo 325 kg komunálního odpadu, tedy o 10 kg více než v předchozím roce. Ani v porovnání s ostatními regiony na tom nejsme zrovna nejlépe – kraji přísluší čtvrtá nejvyšší příčka. Vcelku pozitivně se vyvíjela struktura komunálního odpadu. Přestože stále nejvýznamnější položkou tvořil běžný svoz (cca 64 %), jeho podíl se od roku 2011 snižoval. Ovšem snižoval se také objem odděleně sbíraných složek, na které v roce 2014 připadalo 13,6 % z komunálního odpadu (o 4,9 procentních bodů méně než v roce 2011).

Celkové vklady do ochrany životního prostředí přesáhly 4 mld. Kč.

Celkové vklady do ochrany životního prostředí investorů se sídlem na území Jihočeského kraje v roce 2014 dosáhly částky 4,1 mld. Kč. Větší díl výdajů byl směřován do oblasti neinvestiční, na kterou připadalo více než 66 %. Ovšem v roce 2013 neinvestiční náklady přerušily rostoucí trend a v roce 2014 podruhé v řadě meziročně klesly. V oblasti neinvestičních výdajů byly dlouhodobě největší položkou náklady spojené s nakládáním s odpady, které představují zhruba polovinu z celku. Jen o málo nižší podíl (cca 44 %) pak připadal na nakládání s odpadními vodami. Neinvestiční náklady na ochranu ovzduší a klimatu se pohybovaly v řádu několika procent (v roce 2014 konkrétně 2,3 %).

Ktg 4.7 Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice v krajích v letech 2010 až 2014

Ve struktuře výdajů byly zhruba stejné náklady spojené s nakládáním s odpady i odpadními vodami.

Naproti tomu investiční vklady zaznamenaly nárůst zejména po roce 2010, kdy se proti dlouhodobější předchozí úrovni zvýšily zhruba o polovinu. Od roku 2011 se pohybovaly nad úrovní 1 mld. Kč. V roce 2014 směřovala největší část z celkových investic 1,4 mld. do oblasti ochrany ovzduší a klimatu (cca 61 % z celku). Oproti roku 2013 vzrostly investice v oblasti nakládání s odpadními vodami (o 19 %) a především v oblasti nakládání s odpadem (o 144 %).

Vzhledem k dominantnější roli neinvestičních nákladů, pak celková struktura výdajů do životního prostředí odpovídala uvedenému neinvestičním poměrům, tedy téměř vyrovnaný podíl vkladů do oblasti nakládání s odpady a nakládání s odpadními vodami (s mírnou převahou první uvedené položky). Významnější podíl investic do ochrany ovzduší a klimatu pak ovlivňoval i vyšší zastoupení tohoto typu vkladů v celkových výdajích, který v roce 2014 představoval 22 %.

